

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decât numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.
 Pre sieste lune . . . . . 5 „ „ „
 Pre annulu intregu . . . . . 10 „ „ „

Pentru Roman'ia :
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune . . . . . 16 „ „ „
 Pre 3 — . . . . . 8 „ „ „

Pentru Insertiuni :
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale
 pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 6 Juniu 25 Maiu, 1875.

Atâtu terminulu alegeriloru generale a deputatiloru, câtu si diu'a dechiderii sesiunei viitorie a camerei ung. sunt fissate prin decretulu reg. si ordinatiunea minist. ce publicamu mai la valle; campani'a electorale dara e deschisa, cu tote acestea miscarile elect. nu sunt asta data atâtu de agitate, câ si la alegerile sesiuniloru trecute, pote b'câ lupt'a intre partite se va incinge numai de acum, inse aceea asta data nu va mai fi atâtu de essacerbata, preum fusese alta data, parte pentru câ nou'a lege elect. applicata cu tota rigoarea, impune reserve, ba insufla temere tortesiloru; parte pentru câ alegatorii, dupa atâte mari promissuni a candidatiloru si facia cu triste rezultate, ajunsera la unu indifferentismu, ce urmeza naturalminte dupa ori ce expansiune disproporcionata. Dupa Scirile ce sosescu d'in provincia, se prognostica invingere deplina partitei liberali, carei-a numai oppositiunea d'in drep'ta (Sennyestii) i disputa terrenulu iei colo, mai alessu in partile super. alle tierrei, unde Slovaci si-ar fi datu cuventulu a sprigin' preste totu pre deputatii Sennyestii. Se crede câ acesti-a voru fi spriginiti si de clerulu catolicu, dar se scie câ influinti'a acestui-a la alegeri au fostu pana acum forte neinsemnata, fia câ nu are trecere la poporu, fia câ nu vre s' se amestece d'a dreptulu in luptele electorali, precâtu timpu nu este amenintiatu de vre o furtuna d'in partea guvernului. — D'in cercurile elect. romanesi prea pucinu se aude, era ceea ce se aude este intristatoru, câ-ci ne face s' presupunemu totala neinteressare d'in partea alegatoriloru rom. Asiâ d. e. in com. Carasiului, unde alegatorii rom. in tote cercurile elect. au majoritate ecrasante, precum n'a mai avutu, strai-nii si-punu candidatur'a pre intrecute ca si candu candidati rom. neci nu ar essi-te. De altmintrea assemenea appucature s'a mai vediutu si in urma imbuld'itorii a remasu pre diosu.

Intelligenti'a rom. si-va face, credemu noi, detorinti'a indemnandu pre alegatori s' alege pre ffii cei mai probati, cei mai devotati si cei mai luminati ai natiunei. S' credia, si s' o scie d'insii, câ numai estu-modu voru lucrâ in interessulu natiunei, allu patriei, ba chiaru si allu guvernului.

Conflictulu franco-prussianu este inlaturatu, precum se scie, prin intre-venirea Angliei si a Rusiei, dar diarielu nu inceta d'a-si implé colonnele cu felu de felu de impartesfri a supr'a descopeririloru guvernului anglezescu facute in camera, — in urma, d'in tote câte se publicara resulta câ Bismarcu este unu angeru si câ numai generalii prussaci ar fi scuturatu armele, la spatele lui Bismarcu, fâra ca acestu-a s' fia avutu cea mai pucina cunoscentia despre com-

plotulu loru in contr'a pacci, unic'a preocupatiune a omului de ferru si sange. Adeca strugurii au fostu asta data prea'acri pentru vulpoiulu de Bismarcu. Originea allarmaturei dateza de la intre-vederea lui Franciscu Iosifu cu Victoru Emmanuilu, care dedesse ocasiune diplomatiei prusse d'a visâ infintiarea unei lige catol. intre Austria, Italia si Francia in contr'a protestantei Germanie. Fric'a e buna pentru omulu sanetosu. S' gratulâmu Europei, câ pacea ei nu depinde numai de la bunu placulu dtui Bismarcu.

Prin Rescriptulu reg. d'in 14 Maiu, a. c. relativu la *organisasiunea congressului beser. gr. or. serbescu*, se deslega in fine cert'a ce tiene aproape de doue decennie. Noulu statutu de organizatiune estinde autonomi'a besericeii greco-orientale serbesci, restringe potestatea ierarchiei, estinde drepturile mireniloru si pune margini ingerintiei coronei si a consiliariloru sei. Vomu publicâ statutulu intregu. — Fericitâmu pre fratii nostri serbi. O de am poté vedé odata organizata si provinci'a beser. a Rloru greco-catolici. Dii laboribus omnia vendunt.

Ministruulu de interne au indrumâtu tote comitetele electorali ca s' nu insarcine bugetulu statului cu spese pentru localitatile electorali, era de nu s'ar poté incungiu'â ici, colo, assemene spese. s' se cera prealabil'a invoire a ministru-lui. Totu min. de interne au invitatu jurisdictiunile s' veghieze, ca in timpulu alegeriloru s' nu se faca agitatiuni in contr'a statului, s' nu se intemple fapte ilegali, turburari, etc. si se inculce poporatiuniloru observarea celloru prescrite in § i 96—161. Art. de lege XXXIII. 1874.

La tote ministeriele se lucreza cu staruintia la proiecte de legi ce se voru presentâ camerei in sesiunea cea mai deaprope. Guvernulu se va margini la acelle proiecte de legi cari se potu terminâ in sesiunea annului antâiu, care inca nu va mai durâ, ca in sesiunile trecute câte 10 lune, ci multu 6 lune.

D'iarului „Romanulu“ a dou'a ora i e oprita intrarea in paradisulu Ostrungurescu, fâra ca s' se scie caus'a disgratiei, ba neci atât'a nu se scie inca ore guvernulu ung. au opritu intrarea lui si atunci firesce numai pentru territoriulu coronei ung. s' se oprirea s'a facutu prin ministruulu comune allu monarchiei si in acestu casu oprirea ar avé valore pentru intregu territoriulu monarchiei. Noi banuimu câ si asta data câ si in rondulu trecut, numai de pre territoriulu ung. s'au opritu acestu d'uaru, care, nu scimu ce au potutu peccatulu in contr'a Ungariei mai greu decâtu alte diarie straine, intra cari unele chiaru d'alle fratiloru Siamesi de preste riulu Lait'a. Mesurele proibitive in cestiune de pressa sunt forte odiose si numai guvernele despotice se servescu de elle, dar aceste inca numai celle per-

sonali, cum erâ d. e. allu lui Napoleonu, s'eu cum este allu Tiariloru de la nordu. In Ungari'a, press'a se buccura de multa libertate, guvernulu insu-si suffere multe si dese atacuri câtu se pote de violente d'in partea pressei, si totu nu-si perde cumpetulu; n e mirâmu dara multu, câ ministruulu ung. au recursu la acestu espedientu si numai in contr'a „Romanului, era in contr'a diarielor „Now'a Pressa libera“ si „Tageblatt“ au remasu cu a aenintiarea fâra a se espune ridicolului d'a o si essecutâ. Trebue câ guvernulu ung. au facutu vre o placere cellui de la Buocuresci câ-ci altmintre cu anevoiâ ni-am poté splicâ acêsta enigma. Câ diaristi, cauta s' reprobâmu assemene mesure ori de unde ar proveni. Natiunea romana preste totu, si Roman'i'a particularminte sunt atacate forte adese ori de mai multe diarie nemtiesci si unguresci, fâra. ca guvernulu Romaniei s' li opresca intrarea in Roman'i'a, si bine face, pentru câ nu acestu-a e mediulocalu d'a le infrenâ, ci combaterea totu pre callea pressei, apoi neadeverurile se combatu elle pre sine. — Cu asta ocasiune nu potemu s' nu tragem attentiunea guvernului Romaniei a supr'a unui inconvenientu ce ar trebui s' se inlature, si acestu-a e câ noi cesti d'inoce platimu de la fia care esemplariu de diariu d'in Roman'i'a, si numai d'in Roman'i'a, câte 3 cruceri (5 bani) precandu pentru diarielu d'in Austro-Ungari'a nu se platesce nemica in Roman'i'a. Nu intellegemu acest'a dupa conventiunea postale ce essiste intre ambe statele vecine. Precandu erâ Dl. Szlavy ministru de finencie allu Ungariei lu intrebâsemu, dar n'au sciutu s' deee respunsu multiamitoriu, ci s'au marginitu a dtce, câ pretulu timbrului pentru diarielu straine cauta s' se platesca, fiindu acest'a „affacere financiaria“; atunci inse cum se face, câ in Roman'i'a nu se redica tacs'a timbrului de la diarielu straine? In Roman'i'a lucrulu se considera câ „baccatelu“, precum si este, era la noi „vessatiune“, câci acei pucini cruceri ce intra in vistierri'a statului, dieu, nu merita a fi socotiti.

M. Sa imp. si apost. reg. emise cu dat'a 25. Maiu, a. c. urmatori'a ordinatiune câtra tote jurisdictiunile tierrei:

„Noi Franciscu-Josifu I. etc.

Iubiti credintiosi!

Fiindu detorinti'a nostra de domnitoru a veghiâ asup'r'a accuratei essecutari a legiloru

conformu §. I. art. de lege IV. a. 1848. si dupa ce interessele spiritali si materiali a tierrei ceru imperiosu deslegarea mai multoru cestiuni pendinti:

la propunerea consiliului nostru ministeriale am ordonatu a se convocâ magnatii si deputatii tierrei la diet'a ce se va deschide in Budapest'a in diu'a de 28. Augustu an. cur.

Prin urmare, Ve insarcinâmu, ca fâra amanare s' luati tote mesurele câte se ceru

conformu art. XXXIII. 1874. pentru alegerea deputatiloru, ca acesti-a, alegendu-se in modulu si numerulu prescrite acolo, s' se pota infacisiâ in diu'a si loculu numitu spre a-si incepe activitatea.

Franciscu Iosifu, m. p.

bar. Bella Wenckheim, m. p.

Cu privire la acesta ordinatiune ministruulu de interne au adressatu câtra tote jurisdictiunile una scrisore cerculare, prin care timpulu de diece dille ce cade intre 1-a si 10-a Juliu, a. c. se prefige ca terminu pentru alegerea generale a deputatiloru.

Conchiamare.

Nr. 101.—1875.

Comitetulu Associatiunei Transilvane pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului rom. avendu in vedere unele impregiurari de influentia considerabila si inevitabila asup'r'a celloru mai de aproape affaceri alle Associatiunei, ivite pre neacceptate in decursulu annului acestui-a — decise in siedinti'a sa extraordinaria de la 26. lunei curente, a invitâ pre subscrissulu presidiu, câ pre bas'a si dupa dispositiunea §-lui 21. din Statutele Associatiunei, aprobate prin Preainalt'a decisiune maiestateca de la 6. Septembre 1861. si emanate prin emisulu escelsului Guvernu r. transilvanu de la 26. Septembre 1861. N. 7693, s' conchiamé una adunare generala *extraordinaria* a membriloru Associatiunei.

Correspondendu deci subscrissulu presidiu amentitei invitatiuni, conchiamu prin acest'a pre bas'a si in poterea §-lui susu citatu adunarea genercle *extraordinaria* a Associatiunei pre diu'a de 6/18 Juliu, 1875. in celatea Alb'a-Jul'i'a (Belgradu) si roga pre toti onorabili mem-bri ai Associatiunei a concurge si a participâ la acesta adunare.

De la presidiulu Associatiunei Transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului rom.

Sabinu, 28. Maiu 1875.

Iacobi Bologa
V.-Presiedinte.Ioanne V. Russu
Secret. II,

Blasiu 31. Maiu.

Conferinti'a d'in Sabinu a tienutu de câte-va septemane intru nespusa incordare si pre unguri si pre romani.

Ungurii se leganau in sperarea, câ politic'a loru cea scalcziata, ce urma cu consecintia tote regimule unguresci intru acesti 7—8 ani si cellu de acumu voiesce a o impinge pana estremu, va fi incuviintiata si din partea Romaniloru si asiâ de la Posionu pana la Oituzu tota lumca se va ameti de palavrele regimului poreclitu liberalu si va intrâ in apele lui. Oppositiunea passiva a Romaniloru va cadé — cugetau d'insii de vorbele intimidatorie si pucinu politico alle ministruulu de interne, numitu: pap'a d'in Dobritinu, pre cumu spua câ murii Ericonului cadisuse odeniora de trompetele popiloru evreesci. Magiarii tienoau câ a mana, câ essitulu va fi renegarea programmei nationali romane, seu cellu pucinu imbrobodirea ei in vestminte unguresci in câtu nime s' nu o mai cunosca; nime s' nu vedea, câ mai essistu pre aici romani, ce se interesseza de essistinti'a sa, de crecerea si desvoltarea natiunei sâlle, câ atari.

Câ vomu ajunge la resultatulu acestu-a, sperau parte pentru câ romanii in tempurile ultime au paditu reserva prudente, parte basati pre unele promissuni, ce li s'au facutu de ici colo, din partea unoru omen

